

© Ministry of Justice of the Czech Republic, www.justice.cz. [Translation already published on the official website of the Ministry of Justice of the Czech Republic.] Permission to re-publish this translation has been granted by the Ministry of Justice of the Czech Republic for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Ministerstvo spravedlnosti České republiky, www.justice.cz. [Překlad již zveřejněný na oficiální webové stránce Ministerstva spravedlnosti České republiky.] Povolení k opětovnému zveřejnění tohoto překladu bylo uděleno Ministerstvem spravedlnosti České republiky pouze pro účely zařazení do databáze Soudu HUDOC.

RADA EVROPY
EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA
PÁTÁ SEKCE

VĚC HUBKA proti ČESKÉ REPUBLICE

(stížnost č. 500/06)

ROZSUDEK

ŠTRASBURK

3. února 2011

Tento rozsudek nabude právní moci za podmínek stanovených v článku 44 odst. 2 Úmluvy. Může být předmětem formálních úprav.

Rozsudek je v autentickém francouzském znění publikován na internetových stránkách Evropského soudu pro lidská práva v databázi HUDOC (www.echr.coe.int). Pořízený úřední překlad do českého jazyka není autentickým zněním rozsudku.

Ve věci Hubka proti České republice,

Evropský soud pro lidská práva (pátá sekce), zasedající v senátu ve složení

Peer Lorenzen, *předseda*,

Karel Jungwiert,

Mark Villiger,

Mirjana Lazarova Trajkovska,

Zdravka Kalaydjieva,

Ganna Yudkivska,

Angelika Nußberger, *soudci*,

a Claudia Westerdiek, *tajemnice sekce*,

po poradě konané dne 11. ledna 2011,

vynesl tento rozsudek, který byl přijat uvedeného dne:

ŘÍZENÍ

1. Řízení bylo zahájeno stížností (č. 500/06) směřující proti České republice, kterou dne 17. prosince 2005 podal Soudu pan Stanislav Hubka („stěžovatel“), občan České republiky, na základě článku 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“).

2. Stěžovatele zastupuje pan A. Gerloch, advokát se sídlem v Praze. Českou vládu („vláda“) zastupuje její zmocněnec, pan V. A. Schorm.

3. Stěžovatel především tvrdí, že mu Ústavní soud nezaslal vyjádření Ministerstva obrany, které je citováno v jeho rozhodnutí ze dne 31. května 2005, a tím mu upřel možnost na toto vyjádření reagovat.

4. Dne 8. října 2007 se předseda páté sekce rozhodl oznámit stížnost vládě.

SKUTKOVÝ STAV

I. OKOLNOSTI PŘÍPADU

5. Stěžovatel se narodil v roce 1955, bydliště má v Příbrami.

6. Do 31. října 1994 byl stěžovatel příslušníkem ozbrojených sil jako voják z povolání. Rozhodnutím ze dne 14. prosince 1994 mu byl přiznán výsluhový příspěvek, který měl pobírat do 6. dubna 2015.

7. Dne 1. dubna 1995 nabyl účinnosti zákon č. 34/1995 Sb., podle kterého již nebylo možno započítat do doby trvání služebního poměru rozhodné pro přiznání výsluhového příspěvku doby, během nichž dotčená osoba vykonávala v rámci Československé armády určité vymezené funkce.¹ V případě stěžovatele tak došlo ke zkrácení doby trvání služebního poměru rozhodné pro přiznání výsluhového příspěvku z 20 na 15 let. Na základě toho dne

¹ Nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 9/95 ze dne 28. února 1996, publikovaným ve Sbírce zákonů pod č. 107/1996 Sb., byl zákon shledán v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Při té příležitosti bylo uvedeno, že účelem zákona bylo snížit, či dokonce nepřiznat výsluhový příspěvek těm, kteří podporovali předchozí nedemokratický režim a podíleli se na porušování lidských práv.

17. července 1995 Vojenský úřad sociálního zabezpečení rozhodl, že stěžovatel již nemá od 31. října 1996 na výsluhový příspěvek nárok. Rozhodnutí nabylo právní moci.

8. Dne 1. prosince 1999 nabyt účinnosti nový zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání. Podle § 165 odst. 8 tohoto zákona se vyloučení některých dob, stanovených zákonem č. 34/1995 Sb., z doby konání služby nepoužilo a výsluhový příspěvek se přiznával zpětně (i) „vojákům po skončení služebního poměru, kteří byli na základě dobrovolnosti reatestováni“ (s poznámkou pod čarou odkazující na rozkaz ministra obrany č. 015/90 a usnesení č. 47 branných a bezpečnostních výborů Federálního shromáždění ČSFR ze dne 18. prosince 1990) „a shledání způsobilými konat dále službu“, a také (ii) vojákům, jimž služební poměr trval ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

9. Stěžovatel podal dne 8. ledna 2001 žádost o zpětné přiznání výsluhového příspěvku, neboť měl za to, že splňuje podmínky stanovené zákonem č. 221/1999 Sb. Tvrdil, že se podrobil reatestaci podle rozkazu ministra obrany č. 11/90.

10. Dne 12. ledna 2001 Vojenský úřad sociálního zabezpečení jeho žádost zamítl s odůvodněním, že nesplňuje podmínky stanovené zákonem č. 221/1999 Sb., neboť jeho služební poměr skončil podle zákona č. 76/1959 Sb. již v roce 1994, a dále z důvodu, že stěžovatel nebyl reatestován ve smyslu ustanovení § 165 odst. 8 zákona č. 221/1990 Sb., odkazujícího na rozkaz ministra obrany č. 015/1990, který se týkal pouze vojáků sloužících u vojenského obranného zpravodajství (dále jen „VOZ“).

11. Dne 30. ledna 2001 zamítlo Ministerstvo obrany odvolání stěžovatele, což odůvodnilo zejména tím, že se pojem „reatestace“ použitý v § 165 odst. 8 zákona č. 221/1999 Sb. vztahuje výlučně k rozkazu ministra obrany č. 015/90, kterým ministr obrany nařídil přezkoumat závěry hodnocení provedených u vojáků zařazených ve VOZ, kteří do ledna 1990 působili v bývalé vojenské kontrarozvědce. Poznámka pod čarou zmíněná v § 165 odst. 8 tak obsahuje pouze odkaz na rozkaz č. 015/90.

12. Ministerstvo konstatovalo, že pokud by měl zákonodárce v úmyslu přiznat výsluhový příspěvek všem bývalým vojákům z povolání, kteří byli po roce 1989 shledáni způsobilými konat dále službu, nepoužil by výraz „reatestace“ spolu s odkazem na rozkaz č. 015/90. Jestliže by při aplikaci zákona nebyly brány v úvahu poznámky pod čarou odkazující na jiné právní předpisy, stala by se některá jeho ustanovení nepoužitelnými; tyto odkazy totiž představují informace, jež jsou nezbytné k tomu, aby byl výklad zákona v souladu s jeho smyslem. Přijetím ustanovení § 165 odst. 8 s uvedeným odkazem na rozkaz č. 015/90 zamýšlel zákonodárce zmírnit dopady zákona č. 34/1995 Sb. ve vztahu k těm vojákům z povolání zařazeným ve VOZ, kteří plnili v době války v Perském zálivu úkoly spojené s bezpečností státu a s ochranou rodin vojáků, kteří byli v tomto válečném konfliktu nasazeni.

13. Stěžovatel se obrátil na Nejvyšší správní soud, přičemž namítal, že uvedená správní rozhodnutí jsou v rozporu s § 165 odst. 8 zákona č. 221/1999 Sb. Podle judikatury vnitrostátních soudů nejsou poznámky pod čarou součástí normativního textu zákona, a nemají proto závazný charakter. Dále pak není dle názoru stěžovatele případný záměr zákonodárce vztáhnout pojem reatestace pouze na úzkou skupinu případů vyjádřen způsobem odpovídajícím požadavkům přesnosti a určitosti zákonů v právním státě.

14. Dne 23. července 2003 zamítl Nejvyšší správní soud žalobu stěžovatele, a to zejména s tím, že :

„Žalobce ani žalovaný nerozporovali skutkový stav (...), avšak jde o otázku výkladu ustanovení § 165 odst. 8 zákona č. 221/1999 Sb., na jehož základě se zpětné přiznání výsluhového příspěvku přiznává. Rozhodující žalobní námitkou tak zůstává posouzení charakteru prověrek, jimž se žalobce měl podrobit v roce 1990 na podkladě rozkazu ministra národní obrany č. 11 ze dne 16. 2. 1990 a dále v roce 1993 na základě rozkazu ministra obrany č. 23 z 11. 5. 1993.

(...) musel se [soud] vypořádat se stěžejní otázkou, co lze do pojmu reatestace zahrnout. Zákon v citovaném ustanovení § 165 odst. 8 uvádí pojem reatestace spolu s odkazem na poznámku pod čarou č. 48, v níž se poukazuje na rozkaz ministra obrany č. 015/1990 a usnesení branných a bezpečnostních výborů FS ČSFR ze dne 18. 12. 1990 č. 47, (...). Problematikou, jak posuzovat poznámku pod čarou, se zabýval Ústavní soud ČR, mj. ve věcech I. ÚS 277/96 a II. ÚS 276/96, kdy vyšel z toho, že poznámky pod čarou nejsou součástí právního předpisu a jedná se o informaci k výkladu e ratione legis.

(...)

Jestliže se tedy nelze opřít o obecně závazný právní předpis, jež by pojem reatestace dříve uváděl, nelze než v duchu zásady e ratione legis vztáhnout dobrodiní ustanovení § 165 odst. 8 zákona č. 221/1999 Sb. právě k odkazu pod čarou, tj. na RMO č. 015/1990 ze dne 26. 11. 1990 a navazující usnesení výborů FS ČSFR. Jakkoliv tedy mohly být prováděny prověrky obdobné povahy před vydáním tohoto rozkazu Ministerstva obrany či po něm, přiznání výsluhového příspěvku zpětně se váže jen na reatestace, jež byly uskutečněny na jeho základě (...). Případná obsahová podobnost s dříve či posléze prováděnými prověrkami či pohovory tak není rozhodující. Skutečnost, že reatestaci dle RMO č. 015/1990 se žalobce nepodrobil, jím nebyla zpochybňována. Za této situace je dále nadbytečné zkoumat, zda se žalobce podrobil jiným pohovorům (...).

15. Nejvyšší správní soud nenařídil ve věci jednání, neboť účastníci řízení nevyjádřili s takovým projednáním věci nesouhlas.

16. Dne 20. října 2003 napadl stěžovatel rozsudek Nejvyššího správního soudu ústavní stížností, v níž kromě jiného namítal porušení článku 6 odst. 1 a článku 14 Úmluvy ve spojení s článkem 1 Protokolu č. 1. Stěžovatel mimo jiné uvedl :

„V rozhodnutí Ministerstva obrany (...) se sice tvrdí, že důvodem pro zpětné přiznání výsluhového příspěvku „reatestovaným“ vojákům bylo zabezpečování zvláštních úkolů ve válce v Perském zálivu, nicméně s tímto tvrzením polemizoval stěžovatel už v opravném prostředku. (...)“

17. Ústavní soud si vyžádal vyjádření účastníků řízení.

18. Ministerstvo obrany ve svém stanovisku ze dne 19. ledna 2004 zejména uvedlo, že ustanovení § 165 odst. 8 bylo do tohoto zákona zapracováno na základě poslaneckého návrhu, vedeného snahou „odškodnit“ vojáky z povolání sloužící u VOZ, kteří byli „reatestováni“ a kteří se podíleli na ochraně rodin vojáků nasazených v roce 1991 v operaci „Pouštní bouře“ v Perském zálivu. Rovněž se vyjádřilo k otázce výkladu pojmu reatestace.

19. Nejvyšší správní soud ve svém vyjádření uvedl, že ustanovení § 165 odst. 8 vyložil v mezích, které právní řád dovoluje, a svůj výklad řádně odůvodnil.

20. Nálezem sp. zn. III. ÚS 288/04 ze dne 16. září 2004 Ústavní soud odmítl ústavní stížnost jistého M. S., který se nacházel v obdobné situaci, a poznamenal, že dvě dříve podané analogické ústavní stížnosti² byly rovněž odmítnuty.³

21. Dne 31. května 2005 Ústavní soud mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků prohlásil ústavní stížnost stěžovatele za zjevně neopodstatněnou. S odvoláním na své závěry vyjádřené v usneseních sp. zn. IV. ÚS 508/03 ze dne 21. dubna 2004, sp. zn. III. ÚS 481/03 ze dne 2. června 2004 a sp. zn. III. ÚS 288/04 ze dne 16. září 2004 uvedl, že výklad ustanovení § 165 odst. 8 zákona č. 221/1991 Sb., pokud jde o pojem „reatestace“, jak jej provedl správní soud, nepřekračuje meze ústavnosti. Ústavní soud poznamenal, že jak odvolací správní orgán, tak Nejvyšší správní soud se podrobně zabývaly pojmem „reatestace“ a dospěly ke shodnému závěru, že tento pojem je třeba chápat pouze v návaznosti na rozkaz ministra obrany č. 015/1990. Ústavní soud konstatoval, že přístup zákonodárce není diskriminační. Ve shrnutí skutkových okolností případu převzal Ústavní soud vyjádření Ministerstva obrany a Nejvyššího správního soudu k ústavní stížnosti stěžovatele.

² Mezi nimi ústavní stížnost stěžovatele ve věci č. 39278/04, *Palšovič proti České republice*.

³ Viz podrobněji rozhodnutí ve věci *Slavičinský proti České republice*, č. 10072/05, (rozh.), 20. listopadu 2006.

II. PŘÍSLUŠNÉ VNITROSTÁTNÍ PRÁVO A PRAXE

22. Podstatná část právních ustanovení je popsána v rozsudku *Milatová a ostatní proti České republice* (č. 61811/00, § 39-44, ESLP 2005-V).

PRÁVNÍ POSOUZENÍ

I. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 6 Odst. 1 ÚMLUVY

23. Stěžovatel tvrdí, že Ústavní soud odmítl jeho ústavní stížnost, aniž se ve věci konalo ústní jednání, přičemž své rozhodnutí založil mimo jiné na tvrzení uplatněném ve stanovisku Ministerstva obrany, ke kterému se nemohl vyjádřit a podle něhož bylo rozdílné zacházení odůvodněno nutností chránit rodiny vojáků, kteří byli v roce 1991 během války v Perském zálivu nasazeni v operaci Pouštní bouře. Stěžovatel namítá, že se uvedené tvrzení objevilo poprvé v řízení před Ústavním soudem a že speciální úloha kontrarozvědky, která by měla odůvodňovat privilegované zacházení s některými vojáky, nebyla projednávána ani v řízení před Vojenským úřadem sociálního zabezpečení a Ministerstvem obrany, ani v řízení před Nejvyšším správním soudem. Právní zástupce stěžovatele ve svém dopise ze dne 6. prosince 2006, jímž reagoval na dopis kanceláře Soudu, upřesnil, že mu nebyla zaslána písemná vyjádření, která v řízení před Ústavním soudem předložilo Ministerstvo obrany a Nejvyšší správní soud.

24. Stěžovatel se v této souvislosti dovolává článku 6 odst. 1 Úmluvy, jehož příslušná část zní:

„Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě (...) projednána (...) soudem (...), který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích (...)“

A. K přijatelnosti

1. K námitce, že se ve věci nekonalo ústní jednání

25. Soud má za to, že v projednávané věci nevyvstává problém z hlediska nekonání veřejného jednání, a to i přesto, že v řízení před oběma uvedenými soudy ústní jednání zjevně neproběhlo. Účastníci řízení totiž nevyjádřili nesouhlas s tím, že Nejvyšší správní soud nenařídil ve věci jednání (viz § 15 výše). Navíc vzhledem k tomu, že se Ústavní soud omezil na přezkum ústavního dosahu projednávané věci, nebylo ústní jednání nutné. Oba soudy se krom toho zabývaly pouze právními otázkami, neboť stěžovatel skutkové okolnosti věci nezpochybnil (*mutatis mutandis, Schuler-Zraggen proti Švýcarsku*, rozsudek ze dne 24. června 1993, série A č. 263, § 58).

26. Z výše uvedeného vyplývá, že námitka je zjevně neopodstatněná a je třeba ji podle článku 35 odst. 3 písm. a) a odst. 4 Úmluvy odmítnout.

2. K námitce, že neproběhlo kontradiktorní řízení

27. Soud konstatuje, že tato námitka není zjevně neopodstatněná ve smyslu článku 35 odst. 3 písm. a) Úmluvy. Soud dále neshledal žádný jiný důvod nepřijatelnosti této námítky, a prohlašuje ji tedy za přijatelnou.

B. K odůvodněnosti

1. Argumentace stran

28. Vláda má za to, že by dodržování zásady kontradiktornosti nemělo být posuzováno příliš formalistickým způsobem. Ačkoliv je třeba ponechat na posouzení účastníka řízení, zda určité tvrzení vyžaduje, aby se k němu vyjádřil, nemělo by to Soudu bránit v tom, aby *ex post* zhodnotil, jaký vliv mělo případné nedodržení této zásady na přijaté rozhodnutí. Rovněž je nutno vzít v úvahu funkční kapacitu soudního systému. Pravidla řízení před Ústavním soudem tak soudce zpravodaje nezavazují zasílat vyjádření ostatním účastníkům řízení za všech okolností. Vláda je toho názoru, že judikatura ve věci *Verdú Verdú proti Španělsku* (č. 43432/02, 15. února 2007) umožňuje zajistit lepší rovnováhu mezi respektováním procesních práv účastníků řízení a účinným fungováním soudního systému

29. Vláda potvrzuje, že Ústavní soud stěžovateli ani jeho právnímu zástupci vyjádření Ministerstva obrany nezaslal. Pokud totiž senát prohlásí ústavní stížnost za zjevně neopodstatněnou, zasílají se stěžovateli vyjádření pouze tehdy, když obsahují nové skutečnosti nebo relevantní argumenty, které nejsou obsaženy ve stížnosti, v odůvodnění napadených rozhodnutí či v dalších přílohách. Vláda má za to, že soudce zpravodaj je plně kompetentní k posouzení této otázky tak, aby byla respektována procesní práva účastníků řízení. Stěžovatelé mají také možnost seznámit se s vyjádřeními ostatních účastníků řízení nahlédnutím do spisu. Stěžovatel však tohoto práva nevyužil.

30. Vláda tvrdí, že vyjádření Ministerstva obrany neobsahovalo žádný nový argument či skutečnost, neboť ministerstvo pouze zopakovalo své předchozí vyjádření. Vláda rovněž nesouhlasí s tvrzením stěžovatele, že se nemohl vyjádřit ke stanovisku ministerstva a zejména ke skutečnosti, že ustanovení § 165 odst. 8 zákona č. 221/1999 Sb. bylo do tohoto zákona zapracováno na základě pozměňovacího návrhu, který souvisel s ochranou rodin vojáků, kteří byli nasazeni v operaci „Pouštní bouře“ v Perském zálivu v roce 1991, neboť se podle něj toto tvrzení poprvé vyskytlo až v řízení před Ústavním soudem. Ve skutečnosti se tento fakt vyskytuje již v rozhodnutí ministerstva ze dne 30. ledna 2001 a stěžovatel jej ostatně napadl ve správní žalobě a v ústavní stížnosti. Ústavní soud krom toho tuto skutečnost citoval ve shrnutí obsahu vyjádření účastníků řízení. Zásadním argumentem byl výklad pojmu „reatestate“, a nikoliv to, jakým způsobem byl pojem do zákona včleněn.

31. Stěžovatel se domnívá, že kritérium formulované ve věci *Verdú Verdú proti Španělsku*, umožňující, aby účinné fungování soudního systému převážilo nad zárukou procesních práv, nebylo v projednávané věci naplněno, a to vzhledem k tomu, že se vyjádření ministerstva týkalo posouzení objektivitý důvodů přednostního zacházení s některými vojáky, a tudíž legitimního kritéria rozlišování mezi různými skupinami vojáků. Toto posouzení bylo zásadní pro určení, zda došlo k diskriminaci.

32. Mohl sice rozporovat informace obsažené v rozhodnutí Ministerstva obrany v řízení před správním a Ústavním soudem, Nejvyšší správní soud ale na jeho argumenty nereagoval. Vyjádření ministerstva navíc obsahovalo údaje klíčové pro vyřešení sporu a rovněž nové argumenty, které byly rozpracovanější než tomu bylo v rozhodnutí ministerstva.

33. Stěžovatel dodává, že se jeho právní zástupce telefonicky dotazoval na to, v jaké fázi vyřízení se jeho ústavní stížnost nachází, a bylo mu sděleno, že ústavní stížnost nebyla odmítnuta, ale byla zaslána účastníkům řízení, aby se k ní vyjádřili. Následně pak s ohledem na běžnou praxi Ústavního soudu čekal, že stížnost bude věcně projednána a budou mu zaslána vyjádření ostatních účastníků řízení, rok a půl po podání ústavní stížnosti však obdržel rozhodnutí o odmítnutí ústavní stížnosti.

2. Hodnocení Soudu

34. Soud připomíná, že pojem spravedlivého procesu zahrnuje v zásadě právo účastníků řízení, aby byli seznámeni s každým důkazem nebo stanoviskem předloženým soudci a měli možnost se k nim vyjádřit (*Nideröst-Huber proti Švýcarsku*, rozsudek ze dne 18. února 1997, Sbírka 1997-I, § 23; *Milatová a ostatní proti České republice*, cit. výše, § 59; *Spang proti Švýcarsku*, č. 45228/99, § 32, 11. října 2005; *Feliciano Bichão proti Portugalsku*, č. 40225/04, § 36, 20. listopadu 2007; a v nedávné době, *mutatis mutandis*, *Salduz proti Turecku* [velký senát], č. 36391/02, § 65, ESLP 2008). Soud zdůraznil, že k porušení Úmluvy může dojít i v případě, že újma nevznikla (*Milatová a ostatní proti České republice*, cit. výše, § 65 a ostatní odkazy). Ve věci *Verdú Verdú* (cit. výše), ve které bylo rozhodnuto až po věci *Milatová a ostatní* a která se týkala skutečnosti, že stěžovateli nebylo předáno vyjádření učiněné na podporu odvolání státního zastupitelství, předložené žalující stranou v řízení před Ústavním soudem a podporující tvrzení státního zástupce v rámci trestního řízení, Soud konstatoval, že dotčené vyjádření učiněné na podporu odvolání státního zastupitelství nemělo vliv na řízení před Ústavním soudem (§ 27).

35. Soud již ve věci *Milatová a ostatní* (§ 60) upozornil, že podle § 42 odst. 4 zákona o Ústavním soudu soudce zpravodaj zajistí, aby návrh byl neprodleně doručen ostatním účastníkům, případně vedlejším účastníkům řízení s výzvou, aby se k němu písemně vyjádřili; toto ustanovení nicméně nestanoví soudci zpravodaji povinnost předat tato vyjádření dále stěžovateli. V téže věci Soud odmítl argument vlády, týkající se možnosti nahlížet do spisu u Ústavního soudu a pořizovat kopie písemných vyjádření, s tím, že tato možnost sama o sobě dostatečným způsobem negarantuje právo stěžovatelů na kontradiktorní řízení. Soud uvedl, že bylo na Ústavním soudu, aby v zájmu spravedlivého řízení uvědomil stěžovatele o tom, že mu byla předložena předmětná vyjádření, a že se k nim mohou písemně vyjádřit, pokud si to přejí, kterýžto požadavek nebyl ve vnitrostátním právu zakotven (§ 61 spolu s odkazem na rozsudek *Göç proti Turecku* [velký senát], č. 36590/97, § 57, ESLP 2002-V). Soud se domnívá, že tyto závěry jsou pro projednávanou věc relevantní. Dále Soud konstatuje, že stěžovatel sám požádal o informaci o stavu řízení.

36. Soud podotýká, že vyjádření Ministerstva obrany a Nejvyššího správního soudu byla předložena v reakci na ústavní stížnost stěžovatele, takže měla přímý vztah k odůvodnění této ústavní stížnosti, tj. k výkladu ustanovení § 165 odst. 8 zákona č. 221/1999 Sb., které sloužilo jako právní základ pro to, že stěžovateli nebyl přiznán výsluhový příspěvek. Tato vyjádření představovala odůvodněná stanoviska k opodstatněnosti ústavní stížnosti stěžovatele a zjevně měla za cíl ovlivnit rozhodnutí Ústavního soudu, neboť se v nich navrhovalo, aby byla ústavní stížnost odmítnuta (*a contrario*, *Holub proti České republice* (rozh.), č. 24880/05, 14. prosince 2010). Krom toho stěžovatel předložil věc Ústavnímu soudu několik měsíců předtím, než bylo rozhodnuto o prvních věcech, obdobným té jeho (viz § 16 a 20 výše). Ani stěžovatel, ani jeho právní zástupce tedy nemohli předvídat, jaké argumenty bude Ústavní soud považovat za rozhodující. S ohledem na povahu otázek, o nichž měl Ústavní soud rozhodovat, měl tedy stěžovatel legitimní zájem na tom, aby obdržel alespoň vyjádření ministerstva, aby se k němu mohl vyslovit. Vzhledem k existenci tohoto legitimního zájmu Soud nemusí zjišťovat, zda v důsledku nepředání těchto dokumentů vznikla stěžovateli újma, protože – jak již Soud uvedl (viz § 34 výše) – k porušení Úmluvy může dojít i v případě, že újma nevznikla. Z konstantní judikatury Soudu totiž vyplývá, že je na stěžovateli, aby posoudil, zda je nutné se k dokumentu vyjádřit (*Nideröst-Huber proti Švýcarsku*, cit. výše, § 29). Ústavní soud měl tedy předtím, než ve věci rozhodl, stěžovateli umožnit na písemná vyjádření reagovat. S ohledem na tyto úvahy nepovažuje Soud za nutné zabývat se otázkou, zda a v jaké míře mohlo mít vyjádření Nejvyššího správního soudu vliv na rozhodnutí Ústavního soudu.

37. Způsob, jakým bylo postupováno, tedy stěžovateli neumožnil řádně se účastnit řízení u Ústavního soudu, čímž byl stěžovatel zbaven práva na spravedlivý proces ve smyslu článku 6 odst. 1 Úmluvy. K porušení tohoto ustanovení tudíž došlo.

II. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 1 PROTOKOLU Č. 1 VE SPOJENÍ S ČLÁNKEM 14 ÚMLUVY

38. Stěžovatel tvrdí, že orgány zamítly jeho žádost o přiznání výsluhového příspěvku pobíraného některými jinými bývalými vojáky z povolání, a to na základě restriktivního a chybného výkladu ustanovení § 165 odst. 8 zákona č. 221/1999 Sb.

39. Soud poznamenává, že situace stěžovatele v projednávané věci je obdobná situaci stěžovatele ve věci *Slavičinský proti České republice* (č. 10072/05 (rozh.), 20. listopadu 2006), v níž Soud došel k závěru, že odlišné zacházení je rozumně a objektivně odůvodněné ve smyslu článku 14 Úmluvy. Soud konstatuje, že v projednávané věci stěžovatel neuplatnil žádnou skutečnost nebo argument, které by mohly v daném případě vést k odlišnému závěru.

Z toho vyplývá, že tuto část stížnosti je třeba odmítnout jako zjevně neopodstatněnou podle článku 35 odst. 3 písm. a) a odst. 4 Úmluvy.

III. K POUŽITÍ ČLÁNKU 41 ÚMLUVY

40. Článek 41 Úmluvy zní:

„Jestliže Soud prohlásí, že byla porušena Úmluva nebo její protokoly, a jestliže vnitrostátní právo zúčastněné Vysoké smluvní strany umožňuje jen částečné odstranění důsledků tohoto porušení, Soud přizná v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

A. Újma

41. Stěžovatel požaduje částku 1 229 036 Kč, tj. 46 804 € jako náhradu majetkové škody, jež odpovídá částce, která by mu byla vyplacena, pokud by pobíral výsluhový příspěvek i nadále od listopadu 1996 do února 2008. Dále požaduje částku 5 000 Kč (190 €) jako náhradu nemajetkové újmy, kterou měl utrpět.

42. Vláda uvádí, že neexistuje žádná příčinná souvislost mezi škodou, kterou měl stěžovatel utrpět, a tvrzeným porušením článku 6 odst. 1 Úmluvy v řízení před Ústavním soudem. S odvoláním na rozsudek ve věci *Milatová a ostatní proti České republice* (cit. výše) má za to, že konstatování porušení Úmluvy by bylo dostatečným zadostiučiněním.

43. Soud se ztotožňuje s názorem vlády, že mezi porušením Úmluvy konstatovaným v projednávané věci a požadavkem stěžovatele na náhradu majetkové škody není dána příčinná souvislost. Soud navíc nemůže spekulovat o tom, jaký by byl výsledek řízení před Ústavním soudem, pokud by řízení probíhalo v souladu s článkem 6 odst. 1 Úmluvy. Okolnosti projednávaného případu pak Soudu neumožňují vyslovit, že stěžovatel utrpěl ztrátu reálné příležitosti (viz, *mutatis mutandis*, *Milatová a ostatní proti České republice*, cit. výše, § 70).

44. Soud se konečně domnívá, že konstatování porušení Úmluvy postačuje k nápravě případné nemajetkové újmy, která stěžovateli vznikla.

B. Náklady řízení

45. Stěžovatel dále požaduje částku 14 900 Kč (567 €) jako náhradu nákladů řízení před Ústavním soudem a před tímto Soudem.

46. Vláda uvádí, že stěžovatel předkládá pouze dvě faktury, jednu ze dne 13. října 2003 – týkající se zastoupení před Ústavním soudem, v níž je uvedena částka 3 000 Kč (114 €) – a další ze dne 15. března 2006 na částku 11 900 Kč (453 €). Považuje tudíž za přiměřené přiznat stěžovateli částku 300 €.

47. Podle judikatury Soudu může stěžovatel obdržet úhradu nákladů řízení pouze v rozsahu odpovídajícím jejich skutečnému vynaložení, nezbytnosti a přiměřenosti jejich výše. V projednávané věci Soud s ohledem na dokumenty, které má k dispozici, a na výše uvedená hlediska zamítá žádost na úhradu nákladů za vnitrostátní řízení; částku 453 € jako náhradu nákladů řízení před Soudem považuje za přiměřenou a stěžovateli ji přiznává.

C. Úrok z prodlení

48. Soud považuje za vhodné, aby byly úroky z prodlení založeny na úrokové sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky, zvýšené o tři procentní body.

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. *prohlašuje* stížnost za přijatelnou, pokud jde o námitku založenou na článku 6 odst. 1 Úmluvy týkající se nedostatku kontradiktornosti řízení, a ve zbytku za nepřijatelnou;
2. *rozhoduje*, že došlo k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy;
3. *rozhoduje*, že závěr o porušení Úmluvy sám o sobě poskytuje dostatečné spravedlivé zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která stěžovateli vznikla;
4. *rozhoduje*,
 - a) že žalovaný stát má stěžovateli zaplatit ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy rozsudek nabude právní moci podle článku 44 odst. 2 Úmluvy, částku 453 € (čtyři sta padesát tři eur), které se převedou na české koruny podle kursu platného ke dni zaplacení, jako náhradu nákladů řízení, a případnou částku daně, kterou by stěžovatel byl povinen zaplatit;
 - b) že od uplynutí výše uvedené lhůty až do zaplacení bude stanovená částka navyšována o prostý úrok se sazbou rovnající se sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky platné v tomto období, zvýšené o tři procentní body;
5. *zamítá* v ostatním návrh na přiznání spravedlivého zadostiučinění.

Vyhotoveno ve francouzském jazyce a sděleno písemně dne 3. února 2011 v souladu s článkem 77 odst. 2 a 3 jednacího řádu Soudu.

Claudia Westerdiek
tajemnice

Peer Lorenzen
předseda